

bb. 51. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14
órától zárásig

rj kz

1980. november 20.

19. sajtótájékoztató
 20. hangversenyorgonát kapott szombathely
 21. meteorológiai tudományos napok
 22. korom Mihály látogatása
 23. kevés a szakképzett munkahelyi vezető
 24. elutazott a fao főigazgatója
 25. közlekedési balesetek
 26. az mszmp kb küldöttsége
 27. jugoszláv testvérküldöttség baranyában
 28. fejlődnek a vas megyei nemzetiségi községek
 29. jegesmedve-bocsok születtek
 30. napirenden a fürdővíz
 31. magyar-lengyel szövetkezeti megállapodás
 32. robbantástechnikai ankét
 33. irodalmi napok
 34. a vendéglátás javítása
 35. magyar-szovjet rádiós kapcsolatok
 36. ensz-emberi települések irodája
 37. vásár-sajtótájékoztató
 38. megemlékezés hevesi gyuláról
 39. továbbra is időszerű a termékszerkezet - keserű Jánosné
 40. elhunyt Vincze Mihály
 41. tanácskozás a katonai hivatásról
 42. stájer kulturális napok
 43. elhunyt Havas Aladár
 44. Inkey Tibor kiállítása
 45. Feledy Gyula kiállítása
 46. a Liliomfi bemutatója
 47. klubszínház avatás
 48. magyar-román belkereskedelmi megállapodás
 49. szerk. figy. /a bb. 14-re/
 50. időjárásjelentés
 51. hírjegyzék
- /mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: Pásztor János
szerkesztette: Halasi György, Izsák Erika, Koronczai Emil

- v é g e -

21.05 rj

-32-

21.15
K

60.008/
K

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. november 21. p é n t e k

bb. 1. új bemutatók az egyetemi színpadon

i/-ár/ve/rj dg kz

1980. november 21.

több új műsorral várja a közeljövőben az egyetemi színpad a művészetek iránt érdeklődő fiatalokat. az elte közművelődési fórumának sokszínű programjában előadástek, irodalmi összeállítások, a zene-, illetve a táncművészetnek szentelt műsorok és színelőadások egyaránt szerepelnek.

jaj de széles, jaj de hosszú az az út címmel november 25-én rendezik meg Horváth Teri, Kossuth-díjas színművésznő önálló estjét. Sárigyöngy című önéletrajzi regényéből és a Kalevalából tolmácsol részleteket. emellett egy - Shakespeare, Puskin, Petőfi és mások verseiből összeállított - lírai cilust is előad.

a legkisebbekhez szóló éjzárás gyermekműsornak is otthont ad a színpad: nemes nagy Ágnes kedvelt mesehősét, Bors Nénit Dayka Margit Kossuth-díjas kiváló művész személyesíti meg. elsőként december 14-én, a későbbiekben pedig vasárnap, illetve szombat délelőttöként tekinthető meg a Novák János által szerkesztett produkció.

/folyt.köv./

-1-

K

bb. 1. / uj bemutatók... 1. folyt./rj

...következő premiert két nappal később tartják: a dominó pantomim-együttés asturias óh, az a félvér nőszemély című művének feldolgozását játssza. a világhírű szerző darabja a dél-amerikai népek életéről, mesevilágáról hoz hírt. a mozgásművészet sajátos eszközeit felhasználó produkciót havonta két alkalommal láthatják majd az érdeklődők.

nemrégiben indult a színpad-évszázados hagyományaink című sorozata, amelyben népünk történelmének, kulturájának régmúltját idézik fel. a magyarság ősi dallamvilágát megismertető előadást követően legközelebb - november 22-én - néptáncaink kialakulását és a különböző tájegységeken meghonosodott formáit mutatják be a közönségnek a bartók béla együttes tagjai. a további esteken az énekmondók, az „igricek”, színhagyományt őrző művészetéről, valamint a magyar néphagyományok első nagy kutatója, pálóczi horváth adám munkásságáról adnak képet.

a hétfői irodalmi esték keretében januárban a „fényes szelők szárnyán”, indult irónemzedék - köztük nagy lászló, juhász ferenc, kormos istván - művészi áramlatát vázolják fel kiváló előadóművészek közreműködésével. /mti/

..-

bb. 2. a népfront, az iskola és a szülők kapcsolata

i/ma/rj dg kz

1980. november 21.

a személyiség formálásának szerves részét jelentő világnézeti, közéleti, közösségi nevelésben, a munka megszerettetésében, a pedagógus és a szülő gyermekét gyarapító együttműködésében érzelhetően előbbre lépett a budapesti népfrontmozgalom. a hnf vi. kongresszusa óta eltelt négy esztendő fővárosi eredményeit összegző mérleg, az előbbieket mellett arra is rámutat, hogy első-sorban az óvodák és az iskolák szülői munkaközösségei jelentették - helyenként döccenőkkel - azokat a fórumokat, amelyeken a tanítók, a tanárok, az édesapák és az édesanyák kimunkálhatták a nevelés, az iskola és a család együttműködésének közös elveit.

/folyt. köv./

-2-

bb. 2. / a népfront... 1. folyt./rj

...hasznos kezdeményezésnek bizonyult a pályakezdő és a képzés nélküli pedagógusok fórumának két évvel ezelőtti megszervezése is. ezzel mintegy segítő kezét nyújtottak a munkában csak kevés tapasztalattal, illetve hátránnyal indulóknak. ugyanilyen indíttatással az ideai esztendőtlől a fiatal óvónőknek teremtetek hasonló - rendszeres - alkalmat az eszmecserére egymással, a szülőkkel.

kiemelt feladatnak tartotta a budapesti népfrontmozgalom a szakoktatás támogatását, az oktatás színvonalának és tárgyi feltételeinek javítását, annak társadalmi támogatását. az e téren elért eredmények közé tartozik, hogy a szakmunkásképzők többségében gyermekvédelmi szülői munkacsoportok alakultak, s ezek gyermek- és ifjúságvédelmi „örjáratokat szerveztek”. feltérképezték az igazolatlan mulasztások hátterét, s számba vették az anyagi támogatásra rászoruló tanulókat. követésre méltó példaként sokhelyütt felkarolták a tanulmányaikban elmaradókat. a népfront feladatot vállalt a gyerekek pályaválasztásának segítéséből is, egyebek között üzemlátogatásokat, kiállításokat, szemléletformáló előadásokat szervezett pedagógusnak, diáknak, szülőnek. az „egy üzem - egy iskola”, mozgalom révén a népfront aktívái eljutottak az üzemekbe is, pedagógiai kulturát fejlesztő megbeszéléseken, tájékoztatókon találkoztak az iskolával csak kevésbé kapcsolatot tartó munkásszülőkkel. /mti/

..-

bb. 3. fiatal kutatók a közoktatás fejlesztéséről

kz/rj me dg

1980. november 21.

fiatal kutatók adnak számot közoktatásfejlesztési vizsgálódásokról november 24-én és 25-én az országos pedagógiai intézetben.

a kétnapos országos tanácskozáson több mint félszáz becsapuló hangzik el egyebek között az anyanyelvi nevelés óvodai és iskolai tapasztalatairól és feladatairól. ugyancsak érdeklődés előzi meg a tanulók előkészítése a felsőoktatásra, valamint a főiskolai hallgatók életmódja, egészségének állapota című előadásokat. véleményt mondanak a fiatal kutatók, nevelők a videorendszerek és más korszerű szemléltető eszközök iskolai alkalmazásáról, a tanulmányi eredmények értékeléséről is. /mti/

..-

-3-

bb. 4. keresett a magyar porcelán

i/bi/rj pp kz

1980. november 21.

öt év alatt megkészserezte a tőkés országokba irányuló exportját a finomkerámiaipari művek. a vállalat nyolc gyára közül mindenekelőtt a herendi és az alföldi porcelángyár, valamint a romhányi építési kerámiagyár kereskedelmi tevékenysége kiemelkedő. a három gyár együttesen 13 millió dollár exportbevételhez juttatta a vállalatot.

a herendi gyár termékei közül elsősorban az étkezészetek és disztárgyak iránt nagy a kereslet. a folyamatosan végrehajtott rekonstrukciónak és technológiai korszerűsítésnek, köszönhetően igen hatásosan növekedett a gyár exportja. a hőmezővásárhelyi alföldi porcelángyárban a közelmúltban lezajlott rekonstrukció eredményeképpen ma már évente 5 ezer tonnával többet állítanak elő az egészségügyi kerámia termékekből, mint korábban. ez jelentősen megnövelte a gazdaságos export lehetőségeit, ugyanis az egészségügyi kerámiatermékek igen jól értékesíthetők a világpiacon. a romhányi építési kerámiagyárnak a falburkoló csempe a legfontosabb exportterméke. a nemrég befejeződött beruházás eredményeképpen megkészsereződött a finomkerámiaipari művek csempetermelése.

a fim termékeivel ott van európa szinte minden országában, a közel-keleten, az amerikai kontinensen. ennek ellenére még bőven kínálkozik lehetőség a piac szélesítésére. következetesebb piackutató munkával az igények pontosabb felmérésével újabb piacokat szerezhetnek a magyar kerámiatermékeknek. /mti/

bb. 5. új exporttermék: a konténeriskola

i/sz/rj kz

1980. november 21.

kulcsrakész szakiskolák szállításával is jó hírnevet szerzett magának a technoimpex külkereskedelmi vállalat. eddig ötven millió dollár értékben épített fel szakiskolákat és felsőfokú tanintézeti fakultásokat afrika, a közel- és távol-kelet, valamint dél-amerika országaiban. a közelmúltban néhány ázsiai és afrikai partnere érdeklődött: tudna-e a magyar vállalat viszonylag gyorsan felépíthető, könnyen áttelepíthető, teljesen felszerelt szakiskolákat szállítani? a technoimpex rövid idő alatt kapcsolatba lépett több lakókonténereket gyártó és exportáló szövetkezettel, köztük a pest megyei ékszöv-vel, a barcsi unitech és a debreceni mezőgazdasági felszereléseket gyártó szövetkezettel. /folyt.köv./

-4-

bb. 5. / új exporttermék... 1. folyt./rj

az ott készülő 6 méter hosszú konténerkocsik egy-egy oldalfalának kiemelésével több konténer is összeszerelhető osztályterem, illetve iskolai tanműhely méretűvé. ezekhez már csak a hagyományosan is exportált elméleti és gyakorlati oktatáshoz szükséges felszereléseket kell szállítani, hogy komplett oktatóközpont legyen. az így kialakítható konténeriskola ugyan lényegesen nem olcsóbb a hagyományos építkezésnél, de annál sokkal gyorsabban felállítható, és szükség esetén gyorsan áttelepíthető.

az új termékkel kapcsolatban az arab liga országai által közösen szervezett, csütörtökön zárult 3. oktatástechnológiai nemzetközi vásáron ismertette meg külföldi partnereit a technoimpex. a bemutatkozás sikeres volt: a többi között banglades, indonézia, ghana és nigéria érdeklődött a konténeriskolák szállítási feltételeiről. /mti/

-.-

bb. 7. hatszázötven mázsa pontyot telepítettek a velencei-tóba

dáv/bam/rj kz

1980. november 21.

befejeződött hazánk egyik legjobb horgászvizén, a velencei-tó tavon az őszi haltelepítés: együttesen hatszázötven mázsa két; illetve háromnyaras ponttyal gyarapították a tó halállományát. a halakat a tó védett részein, az ideális haltanyáknak tartott területeken engedték szabadon. nagy részük egyébként a mohos saját kezelésű tavaiban nevelkedett, kétszáz mázsa pedig a különböző haltenyésztő gazdaságokból került a velencei-tóba. /mti/

-.-

bb. 6. visszatért a nád a tihanyi belső tóba

szé/bam/rj kz

1980. november 21.

néhány évvel ezelőtt egy szép színpalottól fosztották meg a tihanyi félsziget ékességét, a belső tavat: a betelepített növényevő halak kipusztították a nádat.

/folyt.köv./

-5-

vbb. 6. / visszatért... 1. folyt./rj

a növényevő halakat azóta sikerült kifogni a tóból, s lassacskán ismét előtűnik a nádas is. megfigyelők feltevései szerint, a következő esztendőben visszaköpi üdezőld szegélyét, a tájvédelmi körzet madárvilágának is tanyát nyújtó nádkoszoruját a tó. /mti/

-.-

bb. 8. készülnek a jövő év butorai a zalai butorgyárakban

tóa/bam/rj kz

1980. november 26.

a hazai piacon is egyre keresettebbek a rusztikus hatású szobaberendezések. az ipár a kereslethez, a vásárlók igényéhez igazítja a termelést. zala megye két nagy butorgyára, - a zala és a kanizsa - a vásárlói észrevételek, s a kereslet alapján állította össze jövő évi terméklisztáját. ezek szerint a kanizsa butorgyár 10 százalékkal növeli a rusztikus szekrény-sorok gyártását, butorainak csaknem a fele készül már ilyen kivitelben. négy újabb szekrény-sor gyártás - előkészítésén is dolgoznak: a gamma, a hannover, az omega és az orsi szintén rusztikus stílusúak, s már az év elején forgalomba kerülnek.

a zala butorgyár is új termékekkel készül az új évre. a vértess családhoz tartozó három szekrény-sora már a karácsonyi vásárra megjelenik az áruházakban és a szaküzletekben. elkészült egy másik, a rusztikus vonalat hordozó zengő nevű új szekrény-sor is, amit az eddigi freddy szekrény-sorok felváltására szánnak. a funkcióban és esztétikai megjelenésben is új szekrény-sorokhoz zsolti és timea néven ugyancsak új típusú kárpitozott garnitúrákat ajánlanak. /mti/

-.-

bb. 9. őszi buzavirág

id/bam/rj kz

1980. november 21

a mecsek vidékén az immár tíz napja tartó viszonylag enyhe időjárás hatására ismét pompáznak egyes vadvirágok. abaliget környékén kinyílt a kék buzavirág, színe valamivel fakóbb és szirmai kisebbek, mint a nyári virágé. a keleti-mecsekben levő máré vár alatt erdei ibolyát szedtek a kirándulók. több felé virit a vadszázszorszép. a jakab-hegyen másodévesű gyümölcszemek pirosodnak az erdei szeder ágain. a hideg idő visszatérte azonban minden bizonnyal virágtemetővé változtatja a mecseket. /mti/

-.-

-6-

bb. 10. szlovák mesejáték a békéscsabai gyermekszínház évfordulójára

sam/ká/rj kz

1980. november 21.

tíz éve a hamupipőke című mesejáték bemutatójára hívta először ifjú nézőit a békéscsabai gyermekszínház, most az évforduló alkalmából a szlovák jaroslav vysusil „jánosik igazságot tesz” című műve kerül színre. a diszbemutató december 5-én a szlováklakta tótkomlóson lesz. a jubileumi évadban egy-egy magyar és szlovák népmese-feldolgozást tekinthet meg a békécsi gyermekközönség.

a színház tíz év alatt több magyar népmesét és mesejátékot, valamint szovjet, bolgár és ndk-beli darabot mutatott be, s az 1971-72-es évad óta bérletes előadásokat hirdet. a zsufoltházasi bérleti előadások közül jónéhányat - a tévé segítségével - az egész ország gyermekközönsége élvezhetett. a hajdani törzsközönség ma a felnőtt előadások rendszeres nézője. /mti/

-.-

-7-

bb.11. szőlőoltvány aszófőről- 30 fajta a történelmi borvidékekre

feh/bam/zsu bam

1980. november 21.

a badacsonyi szőlő- és bortermelési rendszer új üzletet nyitott aszófőn a szőlőoltványok árusítására. veszprém megyében idén mintegy 7 millió szőlőoltványt állítottak elő, amelynek felét a badacsonyi állami gazdaságban nevelték. a szőlőtermesztési rendszer telepítési tervekkel, talajerőutánpótlási, növényvédelmi technológiák kidolgozásával, s ujabban magas biológiai értékű szaporító anyaggal is segíti a nagyüzemeket és a házikert tulajdonosokat.

az új üzlet megnyitásával a csopak, balatonfüred, badacsony és balatonmelléki borvidék kistermelői mintegy 30 fajta közül választhatnak, s a rendszerközpont szakemberei szaktanácsot is adnak számukra a telepítéshez./mti/

bb.12. nem pattog le a falról - mikromész gyártó üzem építenek dorogon

ráb/bam/zsu kz

1980. november 21.

mikromész előállítására alkalmas üzem építését kezdték meg dorogon. a helyi építőipari szövetkezeti közös vállalat rendezkedik be a különleges termék gyártására. a mikromész teljesen mentes a hagyományos oltottmészben található durva szemcséktől. speciális berendezésekben ugyanis rendkívül finomra aprítják, s az így nyert mészpép alkalmazásával egyenletesebb és szebb színű lesz a falak felülete. a mikromész másik előnye a hagyományossal szemben, hogy nem pattog le a falról, jól tapad, s így érintésre sem kopik. ez a nyersanyag alkalmas bármilyen típusú festőberendezéshez, tehát az építőipari vállalatok a gépi meszelést is tökéletesíthetik a mikron szemcseméretű termékkel.

a dorogi üzemben jövőre megkezdik a mikromész gyártását. rendelkezhetnek belőle majd fővárosi és vidéki építőipari vállalatok egyaránt, és kis csomagolásban a tűzép-telepek közvetítésével a lakosságnak is szállítanak./mti/

08.00/zsu

820
3P

bb.13. szentesi villanykapcsolók algériában

dob/bam/zsu kz

1980. november 21.

a szentesi kontakta alkatrészgyár a megrendeléstől számított fél év alatt megoldotta eddigi legnagyobb szabású egyedi export-feladatának teljesítését: egymillió háztartási villanykapcsolót és konnektort készítettek - algériai megrendelésre, rendkívül rövid idő alatt megszervezték a termelést, illetve összehangolták bizonyos részfeladatok megoldását a kontakta budapesti gyáregységével. a csaknem 40 millió forint értékű megrendelésre készült áru zömét már elküldték, most az utolsó tételeket készítik elő a szállításra. színes, valamint energiatakarékos - vagyis fényerő-szabályozós - kapcsolók és egyéb cikkeik iránt nyugat-európában is nagy az érdeklődés./mti/

bb.14. iskolapadban a bojtárok - eredményes juhtenyésztés pest megyében

kru/s/bam/zsu kz

1980. november 21.

nagyszabású juhtenyésztési programot valósítanak meg pest megyében, ahol az országos átlagnál több gyenge minőségű legelőterület található. a megyei állattenyésztési felügyelőség összesítése szerint az elmúlt öt évben csaknem 60 ezerrel növekedett az anyajuhállomány, s így jelenleg már megközelíti a százezret.

a programban mindenképp azokat a szarvasmarha tartók számára már értéktelen réteket, legelőket hasznosítják, amelyeken az igénytelen juh még jól megél. öt év alatt együttesen több mint 10 ezer hektár korábban kihasználatlan legelőt kapcsolnak be az állattenyésztésbe. a juhtartást, s e célra külföldről is vásárolnak nagy tenyésztékű kosokat, részben a hustermelésre, részben pedig a finomabb minőségű gyapju előállítására specializálják.

a gyarapodó állományhoz több juhász szükséges. az utánpótlást a péceli szakmunkásképző intézet juhásztagozatán készítik fel: jövőre 20-an kapják kézhez a juhász-szakmunkásbizonyítványt./mti/

08.05/zsu

825
3P

bb. 15. halálos közlekedési balesetek

gk/zsu hgy

1980. november 21.

pápa belterületén egy kijelölt gyalogosátkelőhelyen kecskés gyula 26 éves géplakatos, nagygyimóti lakos személygépkocsijával elütötte özv. tóth sándorné 65 éves helyi lakost, aki a helyszínen meghalt, a rendőrség kecskés őrizetbe vétele mellett, szakértő bevonásával folytatja az ügy vizsgálatát.

örkény belterületén dr. kocsis károly 45 éves egyetemi tanár, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte az uttesten balról jobbra áthaladó, álló jármű mögül kilépő sulcz györgy 61 éves tévész-tag, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt, a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a gyalogos szabálytalanul haladt át az uttesten, a gépkocsi vezetője pedig figyelmetlenül vezette járművét. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

szigethalom belterületén mécsáros györgy 29 éves gépkocsivezető egy általa vezetett autóbusszal elütötte az uttest jobb oldalán közlekedő kovács béla 42 éves lakatos, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt, a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

csákvár belterületén egy kamion kikerülés közben elütötte az uttest jobb oldalán kerékpárjától kaszap lajos 71 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt, a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja az ügy vizsgálatát.

figyelmetlenül lépett az uttestre budapesten a xiv. kerület bosnyák tér 13. számú ház előtt sárosi jeno 61 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte, sárosi jeno kórházba szállítása után sérüléseibe belehalt.

budapesten a ix. kerület soroksári uti MÁV-állomáson figyelmetlenül haladt át a gyalogos átkelőhelyen farkas géza 72 éves nyugdíjas, gyáli lakos és egy gyorsvonat halálra gázolta./mti/

-.-

10.25/zsu

-10-

10⁴⁵
3P

bb. 16. Lottó nyerőszámok

s/mo hgy

1980. november 21.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott 47. sorsolás alkalmával a következő számokat húzták k:

4, 6, 44, 45, 53.

/mti/

-.-

bb. 17. magyar-román vasuti tárgyalások debrecenben

tár/ká/zsu hgy

1980. november 21.

debrecenben ülésezett a magyar-román vasuti határforgalmi közös bizottság. a tárgyalásokon a MÁV debreceni- és szegedi, valamint a román vasutak kolozsvári- és temesvári igazgatóságának vezetői értékelték a határállomások ez évi szállítási feladatainak végrehajtását, s meghatározták az 1981-es esztendő közös személy- és áruszállítási tennivalóit. a határforgalmi tárgyalásokon megállapodtak a személyszállítás kulturáltságának színvonalasabbá tételében, a határállomási technológia fejlesztésében, a tranzitforgalmat lebonyolító nemzetközi gyorstehervonatok menetrendszerűségének biztosításában.
/mti/

-.-

bb. 18. benyó istvánné

s/zsu hgy

1980. november 21.

született szűts zsuzsanna, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1930 óta volt tagja a pártnak, 83 éves korában elhunyt. temetése november 26-án, szerdán 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága

/mti/

-.-

11.00/zsu

-11-

12¹⁰
3P

bb.24. kádár jános fogadta hans jürgen wischnewskit

t/km/gk/mo hgy 1980. november 21.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára pénteken a kb székházában fogadta hans jürgen wischnewskit, a német szociáldemokrata párt /spd/ elnökhelyettesét. a nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseiről, valamint a két párt kapcsolatainak alakulásáról folytatott baráti légkörű véleménycsere során kifejezésre jutott a magyar szocialista munkáspárt és a német szociáldemokrata párt, a magyar népköztársaság és a német szövetségi köztársaság közös érdekeltisége az enyhülési folyamat eredményeinek megőrzésében és továbbfejlesztésében, valamint elkötelezettségük az ezt szolgáló konkrét lépések előmozdítására. a találkozón jelen volt berecz jános, az mszmp kb tagja, a külügyi osztály vezetője és hans eberhard dingels, az spd külügyi osztályának vezetője./mti/

bb.19. megkezdődött a szőlő- és gyümölcsstelepités bács-kiskun megyében

lász/ká/mo hgy 1980. november 21.

megkezdtek a szőlő- és gyümölcsstelepitést bács-kiskun megye kertgazdaságai: tavaszig 1300 hektáron alakítanak ki újabb ültetvényeket. a kecskeméti magyar szovjet barátság tsz-ben zárt szilvást, a miskolci március 15. termelészövetkezeten meggyest, a helvéciai állami gazdaságban pedig őszibarackost telepítenek. kiskőrös, izsák, lajosmizse, tiszakécske, lakitelek és tabdi határában a szőlőskerteket bővítik a gazdaságok. az ültetvényeket 15-20 tonna hektáronkénti hozamra készítik fel, növényvédelmét helikopterekre, művelését, szüretjét gépekre alapozzák. változik a gyümölcsösök művelési formája is: a gépi betakarításhoz alakítják a fák koronáját./mti/

bb.20. háromszázezer tömlőfeszítő a ladákhöz

blb/ká/mo hogy 1980. november 20.

az mmg automatika művek szekszárdi műszergyárában a tervezett határidő előtt egy hónappal teljesítették a lada személygépkocsikhoz szükséges tömlőfeszítők ideai gyártási tervét, s pénteken az utolsó tizenöt ezres szállitmányt is elküldték a megürt külkereskedelmi vállalatnak, amely műszereket a szovjetunióba továbbítja. a szekszárdi gyárban háromszázezer lada tömlőmanométert készítettek ebben az évben, s a szovjet parmer kérésére, az óév hátralevő részében még további huszonezret gyártanak./mti/

11.45/mo

- 12 -

12 ¹⁵/_{3P}

bb.21. több pecsenyecsirke- baromfitermelő gazdasági társaság alakult csongrádban

tób/ká/mo hgy 1980. november 21.

a szentesi baromfifeldolgozó vállalat és 8 csongrád megyei tsz baromfitermelő gazdasági társaságot alakított. a feldolgozó ipar célja: érdekeltté tenni a pecsenyecsirke előállító gazdaságokat abban, hogy minél rugalmasabban, gyorsabban reagáljanak a hazai és külföldi piaci igényekre, mindenkor eleget téve a fokozódó mennyiségi és minőségi követelményeknek. a gazdaságok feladatuknak tekintik a tenyésztői munka összehangolását, a keltető állomások, a nevelő telepek és a takarmánykeverő-üzemek jobb kihasználását. az idén a tavalyinál több: 8.500 tonna, jövőre pedig a tervek szerint - már 9.000 tonna pecsenyecsirkét adnak át a szentesi feldolgozó vállalatnak.

a társaság működése a közös anyagi érdekeltség elvén alapul./mti/

bb.22. dorogi munkásiker: huszonnégyezer tonna brikett terven felül

ráb/ká/zsu hgy 1980. november 21.

a dorogi szénbányák brikettgyárának dolgozói az év eleje óta 24.000 tonna brikettet szállítottak a megrendelőknek esedékes tervükön felül. ezzel felajánlásukat is túlteljesítették. az év elején a kongresszusi munkaversenyt folytatva arra vállalkoztak, hogy 20.000 tonna brikettet készítenek terven felül. a növekvő igények kielé-

gítésére kommunista műszakokat szerveztek. nagy részt vállaltak a többletmunkából a gyár karbantartói. a berendezések nagyjavítására előírt határidőket rövidítették, s így nemcsak a többtermelés felté-

teleit teremtettk meg, hanem a javítási költségeket is csökkentették. a karbantartók alapos, jó minőségű munkáját bizonyítja, hogy egész évben jóformán üzemzavar nélkül működtek a berendezések.

a kereslethez igazodó mennyiségi termelés növelésével egyidejűleg körültekintőbb anyaggazdálkodással a termelési költségeket is csökkentették a dorogi brikettgyár dolgozói. a technológiai figyelem szigorításával és a dolgozók javaslatainak, ötleteinek megvalósításával az idén több mint 300.000 forint értékű gőzenergiát takarítottak meg. a szocialista brigádok kezdeményezésére szorgalmazták az elfekvő, de még hasznosítható segédanyagok ismételt alkalmazását, s ilyen módon 150.000 forinttal csökkentették a költségeket./mti/

11.45/zsu

-13-

12 ²⁰/_{3P}

bb.23. kitüntetések a kpm-ben

ik/gkópp/zsu hgy

1980. november 21.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium és az országos víz-
ügyi hivatal vezetősége pénteken a kpm kulturtermében közösen kö-
szöntötte a közlekedési és hírközlési ágazat azon dolgozóit, akik
bátor helytállással és lelkiismeretes munkájukkal segítették a leg-
utóbbi békési árvíz elleni küzdelmet, ennek elismerésül urbán
lajos közlekedés- és postaügyi államtitkár 61 személynek nyújtott
át „kiváló munkáért kitüntetést, ovh-elnöki elismerést, illetve ár-
vizvédelmi érmet.

az államtitkár ugyancsak pénteken a szot társadalombiztosítási
főigazgatóság fennállásának 30. évfordulója alkalmából az ága-
zat 26, a társadalombiztosítási munkában kitűnt dolgozójának minisz-
teri kitüntetésekkel és dicséréttel fejezte ki elismerését./mti/

-.-

bb.26. szőlősi klára műfordító emlékpályázat eredményhirdetése

t/gy/pá/dg/szu hgy

1980. november 21.

pénteken a barátság házában osztották ki a szőlősi klára műfordi-
tó emlékpályázat díjait, az első díjat balogh beáta, a debreceni
tóth árpád gimnázium diákja vlagyimir ligyin még magyar nyelven nem
ismert valcer című novellájának; kissné árokházi zsuzsanna, az épi-
tésgazdasági és szervezési intézet dolgozója a mai szovjet novellairó
őszti sétányon című irásának; bihary zsoltné a budapesti móricz
zsigmund gimnázium tanára pedig szintén ligyin kora reggel kettesben
című novellájának fordításáért kapta.

nikodémusz nelli műfordító, a jelíges pályázatra beküldött
310 pályamunkát elbíráló zsűri elnöke további három - három második
és harmadik díjat, valamint tíz pályázónak jutalmakat adott át.

az orosz nyelv- és irodalomtanárok nemezetközi szövetségé-
nek /maprjal/ magyar szekciója az európa könyvkiadóval és a szov-
jet irodalom című folyóirat szerkesztőségével karöltve egy évvel eze-
lőtt irta ki a pályázatot, amellyel a tíz éve elhunyt szőlősi
klarának, az orosz és a szovjet irodalom avatott magyar nyelvű tol-
mácsolójának munkássága előtt kívánt tisztelni. az első díjasok
munkáit a szovjet irodalom című folyóirat fogja közölni.

az ünnepélyes eredményhirdetésen részt vett bíró gyula, az mszbt
főtitkára./mti/

-.-

12.00/zsu

-14-

13⁰⁰
3P

bb.25. új üzemek és rekonstrukciók vállalati beruházásokkal

ö/sb/sz/os/ber/cser/bév/énd/tóa/blb/ggk/pp/zsu hgy 1980. november 21.

az ipar és az építésügyi ágazat minisztériumi vállalatai az idén
több új üzemrész átadásával és gyártástechnológiai rekonstrukció
befejezésével gazdagodtak, mint tavaly, jóllehet az ország vállalati
beruházási költségeinek 1980. évi előirányzatát nem lépik túl. anyagi
eszközeiket koncentráltabban használták fel a folyamatban lévő beru-
házások befejezésére, és természetesen erre ösztönöztek a határidők
is, bár az esetek egy részében vitatható, hogy indokolt volt-e az a
célzatosság, amellyen mereven az ötéves tervidőszak végére ütemez-
ték a fejlesztés zárását is, ebben az évben megközelítően 200 jelentős
- ennél fogva bankhitellel és adott esetben központi támogatással is
finanszírozott - vállalati beruházást fejeztek be és helyezték üzem-
be /az év végéig/ még többségét határidőre adták át, ám, akárcsak tavaly,
az idén is előfordul, hogy a termelést megkezdik ugyan, de a teljes
befejezés jövőre marad.

a gépiparban például az átadásra tervezett 61-ből 50 jelentős
vállalati beruházásnak teljesen, a többinek pedig a jövő év elején
tesznek pontot a végére, kedvező, hogy a korábbinál kevesebbet köl-
töttek építésre, s amit így megtakarítottak, a gépesítésre fordí-
tották, mint például az iparág egyik legnagyobb vállalati beruházá-
sánál, a győri rába magyar vagon- és gépgyár futóműgyártásának bőví-
tésénél.)

az exportfejlesztési bankhitellel együtt csaknem 6 milliárd forintos
befektetéssel úgy gazdálkodtak, hogy ennek 85 százaléka öltött
testet korszerű gépsorokban, berendezésekben, ebben a tervidőszak-
ban több mint kétszeresére növelték a termelést, ebből a keresett
termékből, így a rába-futóművek idei sorozata már a 110 ezret is meg-
haladja, az egyesült izzó a vákuumtechnikai gépgyártás és a fény-
forrás-gyártás fejlesztésével javítja világpiaci versenyképessé-
gét, most kezdték meg a termelési próbákat az izzólámpák wolfram-
huzalát gyártó új üzemben, amely a korszerű tömegtermeléssel lega-
lább 10 százalékkal csökkenti az önköltséget, néhány fejlesztés
befejezése azonban jövőre marad, a szerszámgépipari művek a vál-
lalti beruházásainak jelentős részét még az év első felében lezár-
ta, s a többi között egy évvel a határidő előtt adták át az eszter-
gomi marógépgyár új szerelőcsarnokát, amelyben legnagyobb géppárosai-
kat készítik, így a gyár az idén 50 százalékkal bővítette termelé-
sét, s most már az előirányzott 75 helyett 80 százalékos arányban
készít numerikus vezérlésű gépeket.

a vegyipari nim-vállalatok 13 beruházást zárnak, amelyek na-
gyobb része - 12 - növeli a minden piacon értékesíthető és a tőkés
importot kiváltó termékek termelését, az ajkai timföldgyár és alumi-
niumkohóban kicserélték vagy bővítették azokat a termelési egysége-
ket, amelyek nem tartottak lépést a nagyobb ütemre képes berendezé-
sekkel.

/folyt.köv./

12.30/zsu

-15-

13⁰⁰
3P

bb.25./uj üzemek ... folyt./zsu

december végére fejeződik be ez a munka, amely a gyár timföldtermelését és exportját évi 810 ezer tonnával növeli. a tetemes dollárkiadást megtakarító hazai új nyersanyagbázisok sorát bővítette a tiszamenti vegyiművek. az év első felében megkezdte a munkát új üzemében, amely a mosószereknek eddig dollárért vásárolt alapanyagát, a nátriumtrifoszfátot készíti. az új gyáregység évi 30 ezer tonnás termelésével bőségesen fedezi hazai szükségletet, s még több exportra is lehetőség nyílik. évente kétmilliárd dolláros kiadástól kíméli meg az országot a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat zalaegerszegi új üzeme. ez a beruházás az importbeszerzést váltja fel hazai bórakímélő koncentráttal, a samponok, a mosó- és öblítőszerek nélkülözhetetlen adalékanyagával. a próbagyártás már a végéhez közeledik, s az üzemszerű termelés a hazai ellátáson túl megnyitja az utat az exporthoz is.

a könnyűipari tárca 36 befejeződő vállalati beruházásából december végén avatják a páva ruhagyár modern vidéki üzemét tamásiban, ahol évente 85 millió forint értékű bluzt, ruhát készítenek majd hazai ellátásra és exportra. a magyar selyemipar a népgazdaság dollárkiadásait csökkenti tolnai fonógyárának fejlesztésével. évi 800 tonna szintetikus szál terjedelmesítésére, festésére rendezkedett be ebben az üzemben, amely a feldolgozáshoz nem nyugati terméket, hanem lengyel műszálát használ fel, s így gazdaságos alapanyaggal szolgál hazai kötszövő- és hurkolóiparunknak.

a legtöbb vállalati beruházást, összesen 66 fejlesztést zárnak az építő- és építőanyagipari évm-szervezetek. befektetések hasznának summázata egyebek között évente 136 millió téglá, 380 ezer köbméter osztályozott kavics, 600 ezer méter feszített betongerenda, 3 millió négyzetméter falburkoló csempe és 600 ezer négyzetméter mázas padlóburkoló lap. ezt a sort lehet folytatni az iparosított építést és a lakosság betonellátását egyaránt segítő hét központi építőipari telephellyel, a fémmunkás vállalat új könnyűszerkezet-gyártó bázisaival, az építőgépek javítását és alkatrészellátást gyökeresen javító 1 milliárd forintos országos program befejezésével is. ezek a fejlesztések, akár csak a többi iparágban átadott vállalati beruházások is főként a következő években, a vi. ötéves tervben fejthetik ki kedvező hatásukat. körültekintő kihasználásukon múlik tehát, hogy vállalataink és népgazdaságunk javára mielőbb és kamatostul megtérüljenek ezek a befektetések./mti/

12.40/zsu

13²⁰
3P

-.-

-16-

bb.27. időjárásjelentés

zsu hgy

1980. november 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. november 21-én 12.00 órakor:

ikönként felhősödés

kontinensünk középső és déli vidékein lelassult a légmozgás, szinte változatlan az időjárás jellege. a földközi tengertől az alpokon és kárpátokon át a finn öböl térségéig húzódó anticiklon területén kevés a felhő, pára, helyenként tartósan ködös az idő, hűlegek az éjszakák. az anticiklon nyugati peremén, az ibériai félszigettől nyugat-európán át dél skandináviáig a kialakult erős délnyugati áramlás meleg levegőt szállít. az említett területeken általában erősen felhős az ég, de csak szórványosan esik az eső, enyhék az éjszakák, a hőmérséklet kora délutáni csúcspontja pedig 6-8 fokkal haladja meg az évszaknak megfelelő átlagot. a brit szigeteket az óceánról származó, hűvös levegő árasztotta el, szórványos záporok kíséretében. a fehér tengertől az égei tengerig mintegy 1000 kilométer átlagos szélességű felhőzóna húzódik, ennek déli részén esik az eső, záporeső, északi részén nagy területeken tartósan havazik.

csütörtökön a dunántúlon tulnyomóan borult idő volt, a kisalföldön a balaton felvidéken csapadéknyom és 3 mm közötti mennyiségű eső hullott, a keleti országrészben jobbra derült volt az ég, 6-8 órán át sütött a nap, csapadékról nem érkezett jelentés. a hőmérséklet csúcspontja csütörtökön általában 6 és 11 fok között alakult. péntek hajnalra a felhősebb dunántúlon, mínusz 1 plusz 3, a derült, keleti országrészben általában mínusz 4, plusz egy fokig hűlt le a levegő, az északi középhegységben mérték mínusz 5-6 fokot is. hajnalra néhány helyen sűrű köd képződött. pénteken délelőtti időnként megnövekedett kissé a felhőzet, de csapadékról nem érkezett jelentés. helyenként még a déli órákban is erősen pára volt a levegő, a hőmérséklet 11 órakor 1 és 9 fok között váltakozott.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás: 1028 mb, gyengén süllyed.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 5,4 fok volt, a százéves átlagnál 1,2 fokkal magasabb.

/folyt. köv./

13.00/zsu

13³⁰
3P

-17-

bb.27. /időjárásjelentés ... folyt./zsu

várható időjárás az ország területén szombat estig:

főként az északi országrészben időnként megnövekvő felhőzet, néhány helyen futó záporral.

megélénkülő, a dunántúlon időnként megerősödő délnyugati, nyugati szél. hajnalra átmenetileg erős párásodás, egy-két helyen köd.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3 és plusz 2 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 7 és 12 fok között.

a duna vizállása budapestnél 236 cm, hőmérséklete 5,8 fok./mti/

-.-

bb.28. a belvárosi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980. november 21-én 14.00 óráig

zsu kz

1980. november 21.

1. új bemutatók
2. népfront ...
3. fiatal kutatók
4. magyar porcellán
5. konténeriskola 11. 12. jav. /
6. tihanyi nád
7. ponty telepítés
8. jövő évi butorok
9. őszi buzavirág
10. szlovák mesejáték
11. szőlőoltvány aszfótról
12. mikromész
13. szentesi villanykapcsolók
14. eredményes juhtenyésztés 12. 12. jav. /
15. balesetek
16. lottószámok
17. vasúti tárgyalások
18. benyó istvánné elhunyt

/folyt. köv./ 14. 3-12. jav. a 4-es gyorolásra ment. /

13.55/zsu

-18-

14.30
BP

bb.28./a belvárosi folyt./zsu

19. gyümölcsstelepítés 14. jav. /
 20. tömlőfeszítés a ládákhöz
 21. több pecsenyecsirke
 22. dorogi munkásiker 15. 12. jav. /
 23. kitüntetések a kpm-ben 16. 12. jav. /
 24. kádár jános fogadta
 25. új üzemek 18. 12. jav. /
 26. emlékpályázat eredményhirdetése 17. 12. jav. /
 27. időjárásjelentés
 28. hírjegyzék
- /mti/

-.-

bb.29. új klubok, az iskolai nyelvoktatás erősödése, anyanyelvű rádióadás - a román nemzetiségi szövetség számvetése

sam/ká/zsu kz

1980. november 21.

pusztaotlakán, szegeden és gyulán új klubot szerveztek, erősödött az iskolai nyelvoktatás, julius vége óta anyanyelvű rádióműsorokat is hallhat a tiszántúlon élő román lakosság - hangzott el a magyarországi románok demokratikus szövetsége három munkabizottságának pénteki együttes ülésén. a szövetség gyulai székházában megtartott tanácskozáson martiny györgy, a román szövetség titkára számolt be az anyanyelvoktatási, közművelődési és sajtóbizottság tagjai előtt az ezévi munka eredményeiről, s egyúttal meghatározta a jövő esztendői feladatokat, ezek közé tartoznak a családi és a politikai ünnepek, rendezvények anyanyelvű formái.

az iskolás korú nemzetiségi gyermekek anyanyelvápolását a következő esztendőben az uttörőmunkára és az iskolán kívüli közművelődési tevékenységre is kiterjesztik./mti/

-.-

14.15/zsu

-19-

15.30
BP 17.
CP

bb.30. koszoruzási ünnepség

t/cs/dg/zsu kz

1980 november 21.

hevesi gyula akadémikus, a forradalmi értelmiség, a kommunista mozgalom kiemelkedő személyisége születésének 90. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget rendeztek pénteken sirjánál a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában. az mszmp központi bizottsága nevében dienes béla és mártia ferenc, a magyar tudományos akadémia képviselőjében pach zsigmond pál és geszti p. ottó koszoruzott. elhelyezték a megemlékezés virágait az országos műszaki fejlesztési bizottság, a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége, az országos találmányi hivatal képviselői, a családtagjai, a nevét viselő iskola tanulói, valamint volt munkatársai és tanítványai is. koszoruzási ünnepséget tartottak a xv. kerületben, hevesi gyuláról nevezett utca 1. számú házának falán elhelyezett emléktáblánál is./mti/

-.-

bb.31. magyar pártmunkás küldöttség látogatása prágában

pá/dg/zsu kz

1980. november 21.

csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának meghívására november 17-21. között prágában tartózkodott az mszmp pártmunkás küldöttsége, melyet rácz sándor, az mszmp kb tagja, a kb osztályvezetője vezetett.

a delegáció megbeszéléseket folytatott eugen thurzoval, a cskp kb osztályvezetőjével.

a delegációt fogadta mikulás benó, a cskp kb titkára.
/mti/

-.-

bb.33. ülést tartott a budapesti pártbizottság

tr/dg/zsu kz

1980. november 21. ☉

pénteken kibővített ülést tartott a budapesti pártbizottság, amelyen részt vettek a kerületi pártbizottságok első titkárai, a főváros társadalmi és tömegszervezeteinek vezetői, a pártbizottság osztályvezetői, a tanácskozáson bozsó lászló, a pártbizottság titkára tájékoztatást adott az mszmp központi bizottságának október 16.-i és november 13.-i üléséről. ezután somogyi sándornak, a pártbizottság titkárának előterjesztésében megvitatták és elfogadták a testület feladattervét, az mszmp xii. kongresszusa és a budapesti pártértekezlet határozatainak végrehajtásáról, majd király andrásné, a pártbizottság titkára előterjesztésében megvitatták és elfogadták a budapesti pártoktatás középtávu tervét./mti/

-.-
-20-

14.35/zsu

15.00
17.
18.

bb.32. a tagok kölcsönöznek a szervezeteknek - ülést tartott a fogyasztási szervezetek országos tanácsa

t/jf/gk/pp/zsu kz

1980. november 21.

a fogyasztási szervezetek tagjai tagsági részjegyekkel és kölcsönrel egyre nagyobb mértékben járulnak hozzá a szervezetek közös célok megvalósításához - állapította meg a fogyasztási szervezetek országos tanácsa pénteki ülésén, amelyen szlamenics istván vezetésével az áfész-ek és a tagok vagyoni kapcsolatainak továbbfejlesztéséről szóló irányelv-tervezetet vitatták meg. az eredmények mindenképp ott mutatkoznak, ahol a lakossági igények, illetve az exportmegrendelések jó értékesítési lehetőséget kínálnak, - amennyiben a gyors fejlesztésnek nincsenek anyagi akadályai. jó példaként említették a kiskunfélegyházi áfész keretében működő libahizláló szakcsoport tagjait, akik egy új baromfivágó és feldolgozó üzem fejlesztési költségeihez 5 millió forintot előlegeztek. a gyöngyösi áfész pattinka-üzemének bővítéséhez 1,3 millió forintot, a salgótarjáni áfész ropi-üzemének fejlesztéséhez és a szervezetek sütőüzem rekonstrukciójához 1,9 millió forint összegű részjegyet fizettek be. enyingeren a lakossági szállítási igények jobb kielégítésére tehergépkocsi vásárlásához 250 ezer forintot jegyeztek a tagok.

az ülésen hangsúlyozták: a vi. ötéves terv országos és helyi feladataival összefüggésben az áfész-ek az eddigieknel tervszerűbben kérik, s veszik igénybe tagjaik anyagi hozzájárulását a szervezetek tennivalók megoldásába. az országos tanács a tagsági, vagyoni hozzájárulás leghatékonyabb formájának a célrészjegyek kibocsátását tartotta; ezeknek elsősorban a helyi szükségletek kielégítését kell elősegíteniük. például az ipari üzemek helyi árualap-termelő tevékenységének kibontakoztatását, az élelmiszerfeldolgozó kapacitás bővítését, a helyi szolgáltatások, a javítási-karbantartási feladatok hatékonyabb ellátását, és a háztáji és kisegítő gazdaságok termelésfejlesztését. továbbá az üzlethálózat technikai-műszaki korszerűsítését. a célrészjegyek felső összehatárát 100-150 ezer forintban állapíthatják meg a szervezetek. a tagság érdekeltségét növeli, hogy a három éven túli visszafizetés esetében évi 6 százalékos, öt éven túli visszafizetésnél pedig évi 7 százalékos a részesedés mértéke.

/folyt.köv./

14.55/zsu

-21-

16.00

17.

18.

bb.32./a tagok ... folyt./zsu

megvitatta a tanács az egyes kiskereskedelmi és vendéglátóipari egységek üzemeltetési formájának korszerűsítését. a tésztület azt ajánlotta, hogy a szövetkezetek a jelenleg alkalmazott formákat egész működési területükön vizsgálják felül és a helyi igények, a rendeletek, továbbá az irányelvek és a szövetkezeti törvény figyelembevételével maguk döntsenek a továbbfejlesztés módjairól. a tanács javasolta: a szerződéses üzemeltetési formát a szövetkezeti szervek a vendéglátásban elsősorban a fővárosban, a városokban és a nagyobb üdülőterületeken alkalmazzák. az egységes üzletpolitika megvalósítása érdekében célszerű, ha az üzletvezetővel megállapodnak abban, hogy a szövetkezet saját üzemeiben termelt, feldolgozott árufélét értékesíti, és igénybe veszi a szövetkezeti szolgáltatásokat, a bolti munkához kapcsolva a szövetkezettel egyeztetett termelés-szervezési és felvásárlási feladatokat is ellát. továbbá az igényekkel összhangban biztosítja az előfizetéses étkeztetést is.

a továbbfejlesztés másik formáját, a bérleti rendszert - tehát az üzletek bérbeadását nem javasolta az áfész-eknek az országos tanács: a szövetkezeti vállalatoknak viszont megfontolásra ajánlotta, hogy - ellátási- gazdasági szempontokat figyelembevéve - egyes kereskedelmi egységeiket bérleti rendszerben üzemeltessék a jövőben.

x x x

az országos tanács ülését követően összeült a szövetség elnöksége és megvitatta a zöldség-gyümölcs forgalmazás helyzetét és javaslatokat tett annak továbbfejlesztésére. az ellátást javító szövetkezeti elképzeléseket a szövetség vezetése az ágazati miniszterekkel egyetértésben az illetékes kormányzati szervek elé terjeszti megvitatásra és jóváhagyásra. /mti/

felhasználható: 18. órától !

bb.39. jugoszláviai népieggyűttes vendégszerepel a zalai nemzetiségi községekben

tóa/ká/ig kz

1980. november 21.

a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének meghívására 25 tagú népi együttes érkezett a zágráb környéki busevácra zala megyébe. az együttes három körzeti művelődi otthonban mutatja be műsorát. az első előadást pénteken fityeházán tartották, szombaton tótszerdahelyen, vasárnap pedig molnárban mutatkoznak be zenés-táncos műsorukkal. /mti/

15.15/ig

16°

17.

bb.34. felhasználható 16 órától !

bethlen gábor emlékkiállítás veszprémben

feh/ká/ig kz

1980. november 21.

bethlen gábor erdélyi fejedelem születésének 400. évfordulója alkalmából emlékkiállítás nyílt pénteken veszprémben, a vegyipari egyetem aulájában. a nagy fejedelem politikai, katonai, gazdasági és kulturális tevékenységét, a kor eseményeit a magyar nemzeti muzeumban, az országos levéltárban és a hadtörténeti muzeumban őrzött dokumentumok idézik fel. - láthatók többek között metszetek, levelek, térképvázlatok az 1619-1620 évi dunántúli hadműveletekről, korabeli érmék, stb. /mti/

bb.35. felhasználható: 17.15.órakor !

t/km/pá/ig /dg kz

1980. november 21.

lamaista hitvilág címmel az iparművészeti muzeumban nyílt kiállítás pénteken, a hopp ferenc keletázsiai művészeti muzeum anyagából. a tárlaton látható tibeti, nepáli, mongóliai származású lamaista tekerésképek, szöbrok, és rituális tárgyak a xvii-xviii-xix. századból származnak.

a lamaizmus vagy másnéven északi buddhizmus előbb nepálban és tibetben, később kínában és mongóliában a vii. és a xix. század között fejlődött ki. tibetben a xx. század közepéig virágzott, nepálban a mai napig tovább él. e különös hitvilágot felidéző tárlaton látható tekerésképek például a szerzetesek beavatásának eszközei, rajtuk művészi módon örökítették meg buddha különféle alakjait, és különböző szelid, illetve haragvó isteneket. ugyanilyen témákat dolgoznak fel a plasztikai alkotások. kiállítottak több rituális tárgyat, így csengőt, imamalmot, könyvet, könyvfedelet.

a tárlatot terjék józsef, a kőrösi csoma társaság főtítlára nyitotta meg. /mti/

15.30/ig

16°

17.

- 23 -

bb.36. budapestre érkezett a vietnami külkereskedelmi miniszter
pp/gk/1g kz 1980. november 21.

pénteken budapestre érkezett Le Khac, a vietnami szoci-
alista köztársaság külkereskedelmi minisztere a két ország
közötti 1981-1985. évekre szóló hosszú lejáratu és az 1981. évi
árucsere-forgalmi megállapodások megtárgyalására. /mti/

bb.38. felhasználható: 17.15 órától !

bartl józsef festőművész kiállítása

t/km/pá/dg/ig kz 1980. november 21.

bartl józsef alkotásaiból nyílt tárlat pénteken a
műcsarnokban. a festőművész bár több mint 20 éve vesz részt
kiállításokon, nem tartozik a sűrűn jelentkező művészek kö-
zé. a műcsarnoki tárlata az első önálló budapesti bemutatkozá-
sa, amelyen az utóbbi öt év munkáiból több mint száz alkotá-
sa látható.

a kiállítást hann ferenc művészettörténész nyitotta meg,
közreműködött a modern rézfuvós együttes. /mti/

bb.37. üzemegészségügyi tanácskozás kaposváron

gom/ká/ig kz 1980. november 21.

üzemegészségügyi tanácskozást rendeztek pénteken kapos-
várott százhusz építőiparban dolgozó üzemorvos, gazdasági veze-
tő, vöröskeresztes aktiva és munkavédelmi felelős részvételével.
az évenként rendszeres eszmecsere a különböző munkahelyeken
előforduló betegségek megelőzéséről, gyógyításáról, illet-
ve rehabilitációról tárgyalnak.

az építőiparban - mint megállapították - különösen sok
az egészségügyi probléma. az időjárás viszontagságainak kitett
dolgozók egy idő után reumatológiai kezelésre szorulnak. az izü-
leti megbetegedések mellett a porartalom a leggyakoribb az
építőiparban dolgozók között. az előadó orvosok hangsúlyozták:
sokat segítene a betegségek kiszűrésében, ha a munkások rend-
szeresen járnának ellenőrző vizsgálatokra. kívánatos, hogy
erre a munkahelyeken jobban ösztönözzék őket, esetleg szervezzék
megy együttes vizsgálatukat. /mti/

15.45/1g

- 24 -

16²⁰

17.

bb.40. a bartók emlékbizottság ülése

t/of/gk/dg/ig kz 1980. november 21.

korunk egyetemes kulturájának kiválóságaként emlékez-
nek meg világszerte bartók béla-ról, születésének 100. évfordulója
alkalmából. a centenárium 1981. március 25-i napja köré egész
évre szóló programot formálnak idehaza és külföldön egyaránt.
a közelgő „bartók-év”, ilyenformán a magyar kulturális hagyomá-
nyok és az egyetemes zenei művelődés közös ünnepévé teljesedik
ki.

Losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének vezetésével
tartott pénteki ülésén a bartók emlékbizottság is e gondolatok
jegyében foglalkozott a centenárium méltó megünneplésének elő-
készítésével és programjával. az országház nándorfehérvári-termében
rendezett tanácskozáson, amelyen részt vett és felszólalt aczél
györgy, a minisztertanács elnökhelyettese is, az évfordulóhoz
kapcsolódó zenei események, tudományos rendezvények, készülő új,
illetőleg újból megjelenő kiadványok rendkívül gazdag tervét hagy-
ták jóvá. az emlékbizottság - amelynek tagjai között bartók béla
hozzátartozóival együtt ott vannak társadalmi, politikai és kul-
turális életünk kiemelkedő személyiségei - centenáriumi fel-
hívás kibocsátásáról is tárgyalt.

a hazai program két fő eseménye a tavaszi bartók-hét és
az őszi budapesti zenei hetek hangverseny-sorozata lesz. az ün-
nepi hangversenyeken a hazai zenei élet legjelesebbjei mellett,
külföldi hírességek is szerepelnek majd. vendégként üdvözölhet-
jük budapesten igor ojsztrahot is. a jövő évi hangversenyeken
szinte valamennyi bartók-mű elhangzik.

budapesten emléktáblával jelölik meg a xvii. kerületi
hunyadi ut. 32. szám alatti házat, ahol bartók évekig lakott.
utolsó budapesti lakása a ii. kerületi csalán utca 29. szám
alatti villa - „emlékház”, lesz, s udvarán fölállítják varga
imre bartók-szobrát. az mta zenetudományi intézete szeptember-
ben nemzetközi bartók-szimpoziumot rendez: a bartók életművét
zenetudományi módszerekkel feltáró hazai és nemzetközi zenei
tanács budapesti kongresszusának fő témája lesz: „a zeneszerző
a xx. században - bartók béla születésének 100. évfordulóján”,
1981-ben az ifju zenebarátok magyarországi szervezete országszer-
te rendez ismeretterjesztő klubkoncerteket fiatal szólolisták, ka-
maraegyüttesek és ifju zenetudósok részvételével. a magyar
hanglemezgyártó vállalat bartók-művekből repertoár arabokat és
új felvételeket egyaránt közread, publikál archivkiadványokat is.
egész évben sokrétű lesz a rádió és a televízió bartók-program-
ja. opera- és balettelőadások, táncprogramok megannyi eseménye is
kapcsolódik a centenáriumhoz.

/folyt. köv./
16.00/ig

szakkutatások legfrisebb eredményeinek közkincsé
tételéért. októberben a nemzetközi

a bartoki életmű minél szélesebb körű megértetése-meg-
szerettetése jegyében.

16³⁰

17.

-25-

bb.40. / a bartók 1.folyt./ig

eddig 29 országból érkezett hír arról, hogy reprezentatív programmal készülnek a bartók-centenárium megünneplésére. különösen gazdagnak ígérkezik az eseménysorozat a szovjetunióban, ahol - miként az emlékbizottsági ülésen most bejelentették - szobrot állítanak majd a zeneakadémián bartók béliáért. egyébként számos országban alakult bartók-emlékbizottság a jövő évi ünnepi program előkészítésére. /mti/

- . -

bb.41. hétfői ház bemutató

im/gk/ig kz

1980. november 21.

erdéi hétfői házak bemutatója nyílt pénteken a skála áruház parkolójában. a vikendházak újdonsága: a fenyőfa helyett alkalmazott műanyag, illetve a lombos fából, - hársfából - valamint a hullámosított alumíniumból készült vakolat. /mti/

- . -

bb.42. magyar-ndk vízügyi tárgyalások

i/sb/gg/pp/ig kz

1980. november 21.

pénteken budapesti a jegyzőkönyv aláírásával befejeződtek a magyar-ndk vízügyi megbeszélések. az okmányt vincze józsef, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese, illetve reinhold fiedler környezetvédelmi- és vízgazdálkodási államtitkár, a két küldöttség vezetője írta alá. az ndk küldöttsége november 17 és 21-e között megismerkedett a magyar vízügyi szervezet felépítésével, irányításával, a műszaki-tudományos kutatásokkal és a vízgazdálkodás hosszútávú terveivel. a megbeszéléseken megállapodtak abban, hogy több témával kiegészítik az 1981-85. évi magyar-ndk vízügyi műszaki-tudományos munkatervet. egyebek között közösen fejlesztik tovább az automatizált vízminőségi állomások és kidolgozzák a folyók vízgyűjtő területeinek mérlegét alkészítő számítógépes programokat. együttműködnek a talajvíz és más felszín alatti víz szennyeződését ellenőrző mérőhálózat működésének fejlesztésében és más témák kidolgozásánál is. elhatározták, hogy a jövő év elején közös szemináriumot szerveznek budapesti a vízgazdálkodás hosszútávú fejlesztésének tervezéséről és a vízügyi közgazdasági kérdésekről.

az ndk vízügyi küldöttsége pénteken elutazott budapestről.

- . -

- 26 -

16.15/ig

1400

17.

bb.43. befejeződtek a magyar-ndk gazdasági tárgyalások - aláírták az ülészak jegyzőkönyvét

t/sb/s/pp/ig kz

1980. november 21.

az országházban pénteken a tárgyalások eredményeit összegező jegyzőkönyv aláírásával befejezte munkáját a magyar-ndk gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság 19. ülészakja. az okmányt marjai józsef miniszterelnök helyettes, a bizottság magyar tagozatának elnöke és wolfgang rauchfuss, az ndk minisztertanácsának elnökhelyettese, a bizottság társelnöke írta alá.

a tárgyaló felek megegyezéssel állapították meg, hogy a két ország párt-és kormányküldöttsége 1977. évi megállapodásainak megvalósításával további jelentős előrehaladást értek el a gazdasági és műszaki-tudományos kapcsolatok szélesítésében. az ülészakon áttekintették a tervezgetés eredményeit, amelynek alapján a következő öt éves időszakban a kétoldalú árucserforgalom a jelenlegi öt éves tervidőszakhoz viszonyítva 20 százalékkal növekedik, tovább emelkedik - eléri a forgalom mintegy 30 százalékat - a szakosítás és kooperáció keretében gyártott termékek aránya.

a műszaki-tudományos kapcsolatok következő öt éves programjának kidolgozása az előzetes elhatározásoknak megfelelően megtörtént. a programtervezetbe foglaltak összhangban állanak a két népgazdaság igényeivel, segítik a termelési együttműködés elmélyítését, s a kutatási eredmények hasznosítását a termelésben.

áttekintve a külkereskedelmi együttműködést, a bizottság megállapította, hogy az ideai árucserforgalmi jegyzőkönyv előirányzatai az év végéig teljesülnek, rögzítették, hogy 1981-1985 évekre szóló hosszú lejáratú árucserforgalmi megállapodás, továbbá a jövő évi jegyzőkönyv előkészítése megfelelően halad, s úgy döntöttek, hogy ez év végén kerüljön sor a dokumentumok aláírására.

a gépipari együttműködésnek kiemelkedően fontos területén, a járműgyártásban folytatódik a hagyományosan nagy volumenű kölcsönös forgalom. a következő öt éves időszakban ezek a szállítások teszik ki a kétoldalú export 15, s az ndk-ból hazánkba irányuló export 23 százalékát. a gépiparban, továbbá az orvosi és laboratóriumi eszközök, az élelmiszeripari gépek, a mezőgazdasági gépek és járművek, valamint a szerszámgépek gyártásának területén megvizsgálják a jelenlegi egyezmények meghosszabbításának és újabb megállapodások megkötésének lehetőségeit.

/folyt. köv./
16.40/ig

1400

17.

- 27 -

bb.43. /befejeződtek 1.folyt./ig

az építésügyi együttműködésben fontos helyen áll a kölcsönös anyagszállítás, s a két ágazat műszaki-tudományos kapcsolata, a szállítási előirányzatokat általában mindkét fél teljesítette, a műszaki-tudományos munka összegahgolása pedig számos, a terelésben közvetlenül felhasználó eredményt hozott. szükségesnek tartják, hogy a jövőben kiemelt figyelmet fordítsanak a műszaki fejlesztési eredmények még hatékonyabb felhasználására, a korszerű építésmódokkal összefüggő együttműködés fejlesztésére, az építés gépesítésére.

a bizottság meghatározta a mezőgazdasági együttműködés fontos területeit, így a következő ötéves tervidőszakban különbözöttetett figyelmet fordítanak például a kukorica és a lucerna termesztésre, nemesítésre, a mezőgazdasági gépek alkatrészelátására.

wolfgang rauchfuss pénteken megbeszéléseket folytatott faluvégi lajossal, a kormány elnökhelyettesével, az országos tervhivatali elnökével is.

az ndk küldöttsége pénteken elutazott budapestről. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren marjai józsef bucsuztatta. jelen volt szalai béla házánk berlini és rudolf rossmeisl, az ndk budapesti nagykövete. /mti/

bb.44. egymillió köbméter építőanyag - sajtótájékoztató a bvm-nél
t/bi/z/pp/ig ie 1980. november 21.

hogyan alkalmazkodik egy évi 3,7 milliárd forintos termelési értéket létrehozó nagyvállalat az egyre bonyolultabbá váló gazdasági körülményekhez, s mit tesz annak érdekében, hogy a vele szemben támasztott követelményeknek maradéktalanul megfeleljen? erről tájékoztatta az újságírókat pénteken a beton- és vasbetonipari művek tanácstermében kovács józsef, a vállalat vezérigazgatója.

mint elmondta, a bvm több mint hétezer dolgozója az ország különböző pontjain kétezer féle, évente összesen egymillió köbméternyi terméket állít elő. az évről-évre - a tervezettnél nagyobb mértékben - csökkenő létszám ellenére a bvm rugalmasan, az adott körülményekhez alkalmazkodva, megbízható ipari hátteret szándékozik nyújtani valamennyi építőipari tevékenység folytatásához kis- és nagyvállalat számára. a vezérigazgató hangsúlyozta: a termelési szerkezet fokozatos átalakításával mindenképp előtti a lakossági, ezen belül a magánlakásépítési igényeket elégíti ki a vállalat, a termékszerkezet-váltással összefüggő fejlesztések eredményeképpen a bvm 79 gyártósorából 44 ma már a legkorszerűbb színvonalon üzemel.

/folyt.köv./
17.00/ig

- 28 -

bb.44. / egymillió köbméter 1.folyt./ig

az új gyártósorok közül nyolc közvetlenül a lakossági termékek előállítását szolgálja, további nyolc pedig a lakásépítéshez kapcsolódó kommunális feladatok gyártási háttérét biztosítja. a különböző típusú betongerendák termelése 1980-ban meghaladta a 6 millió métert. ezen a mennyiségen belül jó ütemben emelkedett a korszerű, úgynevezett előfeszített gerendák részaránya: ma már megközelíti a 80 százalékot. ezen kívül 50 ezer négyzetméterrel /14 százalékkal/ több korszerű födémpanel került a tűzép. telepekre, mint 1979-ben. az előállított födém összemennyisége ebben az évben 40 ezer lakáshoz elegendő.

a sorozatgyártással készülő termékek mellett nőtt az egyedi tervezésű cikkek gyártása: az idén elérte a 300 milliós értéket. elsősorban a bonyolult, nagyobb gyártási felkészülést és igényesebb esztétikai megjelentést követelő elemeket, szerkezeteket gyártják egyedi módon. a cél az, hogy a jövőben tovább szélesítsék az ilyen irányú tevékenységet. az exportlehetőségek bővítését is keresi a bvm. nemcsak termékeinek, hanem saját technológiájának külföldi értékesítésére is vállalkozik. a piaci rugalmasság növelése, a vállalati tevékenység bővítése érdekében a bvm megkezdte kutató, - tervező részlegének fokozatos kiépítését. /mti/

bb. 45. sarlós istván látogatása zala megyében
t/ra/rj ká 1980. november 21.

sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára csütörtökön és pénteken látogatást tett zala megyében. zalaegerszegen varga gyula, a megyei pártbizottság első titkára fogadta és tájékoztatta a megye politikai, gazdasági és kulturális életéről.

sarlós istván zalai látogatása során politikai, államigazgatási intézmények mezőgazdasági és ipari üzemek vezetőivel találkozott, s folytatott eszmecsereit időszerű kérdésekről. csütörtökön délután felkereste a zalaegerszegi városi tanácsot, ahol a megyeszékhely dinamikus fejlődéséről kapott tájékoztatást. majd megtekintett több új létesítményt. az esti órákban a város 10. számú körzeti pártalapszervezetének tagjaival találkozott, és ismertetőt hallgatott meg a város körzeti pártalapszervezeteinek és körzeti népfrontbizottságainak munkájáról. ezt követően sarlós istván időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről adott áttekintést.

pénteken délelőtt a keszthelyi agrártudományi egyetem nyolcezer hektáros baki tangazdaságának termelésével ismerkedett. zalai látogatásának utolsó állomása a zalaegerszegi alumíniumipari gépgyár volt. sarlós istván találkozott a gyár kommunista kollektívájával, s tájékoztatót tartott az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről. /mti/

-.-

bb. 46. elhunyt rédei lászló kossuth-dijas akadémikus

1/km/rj dg ie

1980. november 21.

pénteken, 80 éves korában elhunyt rédei lászló kossuth-dijas akadémikus, nyugalmazott egyetemi tanár. temetéséről később intézkednek.

magyar tudományos akadémia

x x x

rédei lászló 1900. november 15-én született rákoskeresztúron. középiskolai és egyetemi tanulmányának elvégzése után 1922-ben a budapesti tudományegyetemen doktorált. életében a matematika különböző területeiről 150 tudományos dolgozata és 4 könyve jelent meg, s most is megjelenés alatt áll egy cikkgyűjteménye és egy monográfiája.

Legjelentősebb eredményeit az algebrai számelmélet, a klasszikus és absztrakt algebra, továbbá a geometria számos fontos kérdésében érte el. számos új kutatási irányt indított el, amelyek bel- és külföldön egyaránt sok követőre találtak. kutatásaiban többször eredményesen alkalmazta a modern módszereket klasszikus problémák megoldására, s -kitartó szívóssággal dolgozva - nem egy reménytelennek látszó matematikai kérdést is megoldott. tudományos munkássága mellett oktató és nevelői tevékenységével is elévülhetetlen érdemeket szerzett. a szegedi tudományegyetemen 27 éven át tevékenykedett tanszékvezető professzorként, és több éven át volt az mta matematikai kutató intézetében az algebrai osztály vezetője, nagyrészt az ő érdeme a magyar absztrakt algebrai iskola létrehozása, s szinte valamennyi hazai szakember, aki e szaktudományban dolgozik, közvetlenül vagy közvetve az ő tanítványa.

tudományos munkásságát számos kitüntetéssel is elismerték, kossuth-díjjal és a szocialista magyarországiért érdemrenddel tüntették ki. a halle-ban működő leopoldina német természet-tudományi akadémia is tagjává választotta. halála a magyar tudományos élet fájdalmas vesztesége. /mti/

17.15 rj

-30-

1425

17.15 rj

bb. 47. ülést tartott az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága

t/ma/rj dg ie

1980. november 21.

mélykúti attila, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

szocialista mezőgazdaságunk iparszerű fejlődése megkövetelte a munkamegosztás megváltoztatását, a gazdaságok együttműködésén alapuló, integrált tevékenységét - szögezték le az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának pénteken megtartott ülésén. a parlamentben lezajlott tanácskozáson - amelynek napirendjén a mezőgazdasági integráció szerepelt - a továbbiakban hangsúlyozták: magyarországon a legtöbb gazdasági társulás - 800-ból 700 - a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és értékesítő szövetkezetek között jött létre. az ok: a fejlesztési források összegzése értékes, de egy-egy szövetkezetnek vagy állami gazdaságnak egyedül elérhetetlen technológia, berendezés megvásárlására és hasznosítására is ajtót nyit.

összefogásban az erő, lett légyen szó a tudomány gyakorlati hasznosításáról vagy éppen az integráció sokszínű formáiról, gazdasági társulásról, agráripari egyesülésről, termelési rendszeréről vagy éppen kombinátról - ezt hangsúlyozta beszámolójában kovács imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes. az e felismerés nyomán az utóbbi években kibontakozott folyamatnak is köszönhető, hogy az v. ötéves tervidőszakban a mezőgazdaság átlagosan évente 3 százalékkal növelte termelését, holott az ötből két esztendőben talán nem lehetett volna kedvezőtlenebb az időjárás. a nemzetközileg is elismerésre méltó eredmény emeltyüi mindenek előtt az erőforrások ésszerű, közös hasznosításában keresendő. ide kíváncsoznak az adatok, mely szerint a magyarországi megtermelt búzának és cukorrépának 75, a kukoricának pedig 85 százalékát termelési társulásokban résztvevő gazdaságok takarítják be. e szemszögből figyelemre méltóak az adatok az állattenyésztésben is. azt sem szabad elfelejteni - s ezt az ülésen sok felszólaló is nyomatékkal hangsúlyozta -, hogy a hazai ellátásban és az exportban jelentős szerepet játszó háztáji, valamint kisegítő gazdaságok munkája ma már elképzelhetetlen lenne az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek integrációt fémjelző, segítő keze nélkül.

a következő, a vi. ötéves tervidőszakban a kormányzat kiemelkedően számít az együttműködés folytatására, fejlesztésére, mindenek előtt a termelési rendszerekben - húzta alá kovács imre. ugyanakkor a termés hozamok növelése mellett az integrációnak mind nagyobb szerepet szának a ráfordítások csökkentésében, hogy nagyobb hozamok kedvéért ne ugrásszerűen növekedjenek a kemikáliákra, a gépi és emberi munkára fordított kiadások.

/folyt. köv./
17.55 rj

-31-

1820

ds

17.55 rj

bb. 47. / ülést tartott... 1. folyt./rj

a vitában a képviselők a téma sokféle vonatkozására hívták fel a figyelmet. szabó istván /hajdu-bihar megye/ kiemelte: a mezőgazdasági integráció megítélése is része gazdaságpolitikánknak, s ez egyben azt is jelenti, hogy tudomásul vesszük: a társulások között is akad jól, közepesen vagy éppen gyengén tevékenykedő. e differenciálódás nyilvánvalóan a jövőben is érvényesül, s nincs szükség semmiféle mesterséges kiegyenlítésre. a képviselő ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a minisztériumnak az eddiginél szigorubbban kell felülvizsgálnia a társulások tevékenységét, létjogosultságát, „karbantartva”, a társadalmi munkamegosztás szolgálatában álló hatékony együttműködést. szabó istván üdvözölte, hogy szaporodnak az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek, valamint a külkereskedelmi vállalatok között kibontakozó társulások.

hütter csapa /nógrád megye/ arról szólt, hogy még ma sem teljesen olajozott az integráció gépezete, hiszen - monopolhelyzetbe kerülve, elkényelmesedve - a társulások egy részére ráfér az osztókélés, a szigorubb minősítési rendszer, s a mérce csak az objektív teljesítmény lehet!

zsuffa ervin, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese az integrációt az export, a versenyképesség növelésének, a gazdaságosság, a hazai ellátás színvonalának szemszögéből elemezte. rámutatott arra, hogy döntő jelentőségű a vertikális, tehát a vetéstől a kész élelmiszer csomagolásáig ivelő együttműködés. a termelési rendszereket illetően leszögezte: összekötő kapocsnak kell lenniük a tudományos eredmények és a gyakorlat között. e fontos funkció azonban a multban sajnos gyakran háttérbe szorult a gépek elosztásának, közös hasznosításának egyébként szintén fontos feladata mögött.

gazdálkodási önállóság és gyarapító együttműködés - megfér egymás mellett e két gondolat és gyakorlat, hangsúlyozták többen is a vitában. a mém miniszterhelyettese hozzátette, hogy a termelés alapjának a kormányzat a jövőben a vállalati, egyre inkább az önálló vállalati tevékenységet tekinti. ez a megállapítás - ha kell, szerkezeti változtatással - érvényes az élelmiszeriparra is.

a mezőgazdasági bizottság ülésén - amelyen cselőtei lászló elnökölt - felszólalt még: antal imre /pest megye/, dobi ferenc /csongrád megye/, kasó józsef /baranya megye/, mátyus gábor /bács-kiskun megye/, molnár frigyos /bács-kiskun megye/, papp gy. lászlóné /csongrád megye/ és riba miklós /győr-sopron megye/ országgyűlési képviselő. /mti/

..

18.00 rj

-32-

18.25
ds

K. 45
ds

bb.48. beomlott az ujfehértói művelődési ház tetőszerkezete

t/kal/gg/ká/ig ie

1980. november 21.

csütörtökön este - ezideig kideríthetetlen okokból - beomlott az ujfehértói nagyközségi művelődési ház színháztermének födémszerkezete. az épület központi szárnyában éppen a debreceni csokonai színház bérletes előadásának diszletét rendezték, a nézőtéren szerencsére senki sem tartózkodott. a helyszíntre azonnal kivonuló mentők és tűzoltók megállapították, hogy személyi sérülés nem történt. az anyagi kár jelentős.

az omlás körülményeit a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálja. /mti/

..

bb.49. nagy érdeklődés a 14. antikvár könyvaukción

t/km/s/dg/ig ie

1980. november 21.

háromszázkilenc könyv került kalapács alá a 14. antikvár könyvaukció első napján, pénteken a mom szakasits árpád művelődési központ színháztermében. a kétnapos aukción több mint 600 kötetet árvereznek el. a művek nemcsak témában, hanem a megjelenés idejét tekintve is széles választékot nyújtanak: az ősnymtatványtól a xx. század első felének már ritkaság számba menő nyomdatermékéig több értékes kiadvány megtalálható a listán.

az első napon különösen nagy volt az érdeklődés a kiemelkedő értékű ősnymtatvány, angelus de clavasio munkája iránt, amely az első nyomdai nagyüzemben, a nürnbergi koberger-műhelyben készült, 1492-ben. ugyancsak magas összeget fizettek a régi magyar könyvek egyik legbecsesebb darabjáért, az első magyar enciklopédiáért, apáczai csere jános magyar enciklopédiájának 1653-1738, utrechti kiadásáért. kalapács alá került arany jános toldi estéjének első kiadása és józsef attila több kötetének, így a külvárosi éjnek, a medvetánc-nak, a nagyon fájnak, a nem én kiáltok-nak, s a nincsem apám, s anyám-nak is az első kiadása. /mti/

..

18.00/ig

- 33 -

18.30

ds

K. 45
ds

bb. 50. tanyai óvodát avattak Lajosmizsén

Lász/bam/ig ie

1980. november 21.

uj óvodát avattak pénteken Lajosmizse külső övezetében, felsőlajoson. a korszerűen felszerelt gyermekintézmény három millió forintos beruházási költségéből legtöbbet az ott gazdálkodó almavirág szakszövetkezet tagsága vállalt: a kommunista műszakok bérével együtt, több mint egymillió forintot. az összefogással épült tanyai óvoda 50 kisgyermek elhelyezésére, foglalkoztatására alkalmas, s elsősorban a szakszövetkezeti tagok gyermekei birtokolják. /mti/

bb. 51. dzsessz napok szegeden

dén/ká/ig ie

1980. november 21.

pénteken megkezdődtek a szegedi dzsessz napok, amelynek programját most kilencedik alkalommal rendezi meg a magyar rádió és a szegedi ifjúsági ház. három nap alatt tíz koncertet tartanak a szegedi kisházban, továbbá ifjúsági klubokban és a szegedi ifjúsági házban, amely a dzsessznapok nyitó hangversenyének színhelye volt.

a dzsessz jeles hazai képviselői mellett amerikai, cseh-szlovák, holland, jugoszláv, mexikói, nszk-beli, olasz szólisták és együttesek lépnek fel. a szegedi fiatalok vendége lesz például a világhírű jasper van hoff dzsesszorgonista, a tengerentúli koncertpódiumokon is jól ismert lengyel zbigniew namyslowski, a kiváló amerikai nagybőgős jimmy wood, a pege együttes és világ dzsesszéletének számos más kiválósága.

a dzsessz napok több koncertjét a magyar rádió egyes adásában közvetíti szegedről. /mti/

lengyel

17.25 gi

-34-

18.40

19.10

bb. 52. egy évszázad a főváros szakoktatása történetéből - kiállítás a budavári palotában

t/me/rj bc ie

1980. november 21.

„egy évszázad a főváros szakoktatása történetéből”, címmel kiállítást rendezett a munkásmozgalmi múzeumban a fővárosi tanács és a kish. budapesti bizottsága. a tárlatot pénteken farakasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese nyitotta meg.

most első ízben szemléltetik reprezentatív kiállításon a főváros hatáskörébe tartozó 100 szakoktatási intézmény fejlődését, a szakemberképzés egykori és mai lehetőségeit. az első magyar ipari iskolát több mint 100 évvel ezelőtt alapították budán, a kereskedelmi iskola 150 esztendeje létesült, a középfoke iparoktatás pedig ebben az évben százéves. a mai szakoktatási rendszer - miként a megnyitást megelőző sajtótájékoztatón is elhangzott - rendelkezik a szakemberképzéshez szükséges szellemi potenciállal, korszerű eszközökkel, felszereléssel. a kiállított sok száz - egykori és mai - iratot, fotót, tankönyvet, szemléltető eszközt a fővárosi szakközépiskolák és szakmunkásintézetek gyűjteményéből, eszköztárából válogatták a tanulók, a pedagógusok, az oktatók. az egykori tanoncok vizsgamunkái, a szakma-történeti, a szakoktatási tárgyi emlékek mellett láthatók a mai tanulók alkotásai is: korszerű gépek, munkaeszközök, szerszámok, használati tárgyak.

a következő év május elsejéig megtekinthető a kiállításon kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken a szakmákat ismertető rövidfilmeket vetítenek az iskolai csoportoknak. /mti/

bb. 53. üdvözlő levél

z/rj dg ie

1980. november 21.

puja frigyos külügyminiszter levélben üdvözölte dr. willibald pahr osztrák külügyminisztert abból az alkalomból, hogy hazánk negyedszázada ismerte el ausztria önként vállalt örökös semlegességét. /mti/

18.35 rj

-35-

18.45

19.10

bb. 54. öttalalatos lottószelvény

z/rj ie

1980. november 21.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a 47. heti lottószelvények értékelése közben öttalalatos szelvényre akadtak.

a szelvény száma: 8 152 389

a szelvények értékelése még tart. /mti/

bb. 56. a holland nemzeti balett vendégjátéka a v. színházban

t/-ár/ve/rj dg ie

1980. november 21.

a holland nemzeti balett társulata vendégszerepelt pénteken este a v. színház színpadán, az együttes, amelyet főként modern táncművészeti kompozíciói révén - a világ élvonalbeli balett-társulatai között tartanak számon, ezuttal először mutatkozott be hazánkban. a szocialista országokban rendezett turnéjuk állomásaként érkeztek magyarországra, produkciójukat szombaton debrecenben tekinthetik meg a nézők s ezután továbbutaznak romániaiába.

a holland balett amszterdami otthonában klasszikus kompozíciókat is repertoárjában tart, ám igen gyakori külföldi szerepléseik során legtöbbször a táncművészet új irányzatait képviselő koreográfiákat játszanak. budapesti vendégfellépésükön is modern balettekből összeállított produkciót tekinthetett meg a közönség: pirrhusi táncok című, lully, dancian és couperin zenéjére készült kompozíciójukat, a négy utolsó dal című, richard strauss muzsikájára komponált koreográfiát, az öt tangót - piazzolla zeneművének feldolgozását -, valamint a bucsu című számukat mutatták be. a táncok koreográfiáját az együttes művészeti vezetője, rudi van dantzig, továbbá hans van manen és toer van schayk alkotta. a nagyszerű fellépésen az együttes 41 táncosa működött közre. /mti/

18.40 rj

-36-

18.10
19.10
K
B

bb. 55. időjárásjelentés

z/ig ie

1980. november 21.

a meteorológiai intézet jelenti péntek este:

változó felhőzet

várható időjárás az ország területére szombat estig. főként az északi országrészben időnként megnövekszik a felhőzet, néhány helyen futó zápor valószínű. a dél-nyugati szél napközben megélénkül. a legmagasabb nappali hőmérséklet 7-12 fok között lesz. /mti/

bb. 57. kisfaludy - játék a győri kisfaludy - színházban

mzs/ká/ig ie

1980. november 21.

pénteken mutatták be a kisfaludy-játék című darabot győrött, a dráma címadójáról elnevezett színházban. harag györgy, a kolozsvári állami magyar színház főrendezője a másfél évszázada elhunyt kisfaludy károly darabjait montírozta egymás mellé, s így mintegy a keresztmetszetét adja az írói életműnek. a vendégrendező kisfaludy emlékének tiszteleg ezzel a színpadi ujitással, amely megidézi a költő korát és feleleveníti a korabeli színjátszást. az elsődás megalkotásához kisfaludy öt drámáján kívül felhasználta a korabeli dokumentumokat, az akkor élt színészek emlékiratait, a kritikákat és a nézők visszaemlékezéseit. ezek segítségével reprodukálták a reformkori színpadot, a jelmezeket, sőt még a színészi gesztusokat is.

a díszleteket meller andrás, a jelmezeket tordai hajnal tervezte. a kísérőzenét orbán ottó állította össze, a koreográfus novák ferenc meghívott vendég. /mti/

bb. 58. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

ig/rj ie

1980. november 21.

29. új klubok-román nemzetiségi szövetség számvetése
30. koszoruzási ünnepség
31. magyar pártmunkás küldöttség
32. ülést tartott a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa
33. ülést tartott a budapesti pb
34. bethlen gábor emlékkiállítás
35. lamaista hitvilág - kiállítás
36. vietnami külker. miniszter budapesten
37. üzemegezségügyi tanácskozás
38. bártl józsef kiállítása

/folyt.köv./

21.00 rj

-37-

21.15

bb. 58. / a belföldi... 1. folyt./rj

39. jugoszláv népiegyüttes vendégszereplése
40. bartók emlékbizottság ülése
41. hétvégi ház bemutató
42. magyar-ndk vízügyi tárgyalások
43. magyar-ndk gazdasági tárgyalások
44. egymillió köbméter építőanyag
45. sarlós istván látogatás zalaban
46. elhunyt rédei lászló
47. ülést tartot az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága
48. tetőszerkezet omlás
49. nagy érdeklődés a 14. antikvár könyvaukción
50. tanyai óvoda
51. dzsessz napok szegeden
52. kiállítás a budavári paloóban
53. üdvözlő levél
54. öttalalatos lottószelvény
55. időjárásjelentés
56. holland nemzeti balett
57. kisleludj-játék a győri színházban
58. hirjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségben
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, koronczi emil, izsák erika

21.00 rj

-38-

21.20

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. november 22. s z o m b a t

bb. 1. mérsékeltebb kereslet, javuló kínálat - a kiskereskedelem októberben

i/kf/rj pp ie

1980. november 22.

a kiskereskedelem forgalma októberben viszonylag mérsékelten növekedett. élelmiszerekre és élvezeti cikkekre 9.6 milliárd forintot költött a lakosság. a kereskedelem főkehusból kiegyensúlyozott ellátást nyújtott, a huskészítményekből csak időnként és területenként hiányzott például a füstöltárú és a husos szalonna. a megélénkült baromfikeresletet - az aprólék kivételével - kielégítették, tejből és tejtermékből is elegendőt kínáltak az üzletek. javult ugyan, de az igényektől még elmaradt a halellátás. a szüret idején erősen megnövekedett a cukorkeresletet, főleg vidéken, csak a kimért áruval tudták kielégíteni. konzerv, gyorsfagyasztott áru ugyancsak az igényeknek megfelelően állt a lakosság rendelkezésére, az édesárú közül viszont változatlanul hiánycikknek számított a desszert és a csokoládé. a szocialista kereskedelem a tavalyinál kevesebb burgonyát, zöldséget és gyümölcsöt hozott forgalomba. a szabadpiaci felhozatal burgonyából ugyancsak kevesebb, zöldségből és gyümölcsből viszont több volt a múlt événél, s ez az árakban is megmutatkozott. zöldségfélékből a tavalyi szintet érték el, a burgonya viszont 21.7 százalékkal drágább volt a tavalyinál.
/folyt.köv./

-1-